

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 6P/40/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718201815
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2018:5718201815.3

Rozhodnutie

Okresný súd Martin sudcom Mgr. Martinom Bauerom v právnej veci starostlivosti o maloletého: E. E., F.. XX.XX.XXXX, v striedavej osobnej starostlivosti, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matky MUDr. J. E., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. D. XXXX/XX, E., právne zastúpenej: AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., IČO: 36 860 108, so sídlom v Martine, Škultétyho 472/10 a otca E.A. E., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. P. XXXX/XX, E., právne zastúpeného: JUDr. Katarína Turanská, advokátka so sídlom v Martine, Štúrovo námestie 10520/13B, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

Súd návrh otca **z a m i e t a**.

Súd **u k l a d á** rodičom, matke MUDr. J. E., F.. XX.XX.XXXX a otcovi E. E.E., F.. XX.XX.XXXX povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Martin za účelom zlepšenia vzájomnej komunikácie pri výkone rodičovských práv a povinností, a to na obdobie 6 mesiacov, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin je povinný predložiť súdu správu o priebehu poradenstva každé dva mesiace.

Rodičia sú povinní riadiť sa pokynmi psychológa a dodržiavať časový harmonogram stretnutí.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 18.05.2018 sa otec domáhal zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. E. tak, že mal. E. E., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok a matka je povinná prispievať na výživu mal. sumou 260 € mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, k rukám otca, počnúc dňom podania návrhu. Zároveň podal aj návrh na nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd maloletého E. E., F.. XX.XX.XXXX dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal povinnosťou prispievať na jeho výživu sumou 200 € mesačne od doručenia uznesenia, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, k rukám otca. Uviedol, že rozsudkom Okresného súdu v Martine pod sp. zn. 20P 354/2015 bol maloletý E. E.. F.. XX.XX.XXXX zverený do striedavej osobnej starostlivosti (ďalej aj „SOS“) oboch rodičov v týždenných intervaloch, pričom matka bola zaviazaná platiť výživné na maloletého E. vo výške 150 €. Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 22.06.2017, sp. zn. 9CoP/11/2017 zmenil výrok o výživnom pre mal. E. E., F.. XX.XX.XXXX tak, že matka je povinná platiť výživné na mal. E. v sume 100 € mesačne, vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Rodičia dodržiavali vyššie uvedené rozhodnutia súdov a maloletý bol v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v podstate až do podania tohto návrhu. Maloletý opakovane uvádzal otcovi, že by mal záujem byť výlučne v jeho starostlivosti. Otec spoiatku toto rozhodnutie dieťaťa nepovažoval

za definitívne a z tohto dôvodu túto vec ani neriešil podaním návrhu. Avšak v posledných mesiacoch sa situácia vykryštalizovala tak, že maloletý prejavil záujem žiť len u otca. Vzhľadom na svoj vek si lepšie rozumie. Otec mu je bližší, venuje sa mu nielen, čo sa týka športovej činnosti, ale aj prípravy do školy. Otec v tomto ohľade vyhľadal aj pomoc na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine. Mal. E. sa vo svojom voľnom čase venuje biatlonu. Je veľmi šikovný a v tomto športe úspešný. Otec ho v tomto podporuje. Všetky činnosti s tým súvisiace zabezpečuje výlučne on. Či už sa jedná o odvoz na preteky, tréningy alebo zakúpenie výbavy a podobne. Podľa vyjadrenia samotného syna matka sa s ním nemá čas učiť a rovnako nemá záujem ho podporovať v športovej činnosti. Otec sa mu venuje viac. Doučí sa s ním všetko, čo matka nestihne za predchádzajúci týždeň. Aj podľa vyjadrenia tr. učiteľky maloletého je to otec, ktorý má prehľad o známkach maloletého E., o jeho študijných výsledkoch a prospechu v škole. Otec sa o maloletého aktívne zaujíma, komunikuje s triednou učiteľkou maloletého, zúčastňuje sa pravidelne rodičovských združení. Zároveň je pre maloletého práve otec ten, od koho si dá poradiť, ktorý ho vie usmerniť, dáva mu nejaký režim. Toto matka zabezpečiť nevie, resp. nevenuje tomu dostatočnú pozornosť. Na Okresnom súde Martin sa aj naďalej vedie konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. J., nar. XX.XX.XXXX pod sp. zn. 20P/354/2015. V tomto konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie. V rámci znaleckého dokazovania bol vypočutý aj maloletý E.. Otec má informáciu, že maloletý sa aj u znalca vyjadril v tom zmysle, že má záujem byť v osobnej starostlivosti otca. Otec je zamestnaný ako profesionálny vojak vo Vojenskom útvere 2370 Martin s čistým mesačným príjmom vo výške cca 1.200 €. Matka pracuje ako lekárka v Psychiatrickej liečebni Sučany. Jej čistý mesačný príjem v roku 2016 bol okolo 2.600 €. Je zrejme, že príjem matky je dvojnásobne vyšší ako príjem otca. Otec hradí mal. E. obedy v šk. jedálni cca 25€/mes., Atletický klub detí - 10€/mes., kondičný tréning - 12€/mes., úrazové poistenie mal. Maxima - 52,56 €/štvrtročne. Zvýšené výdavky predstavujú hlavne výdavky týkajúce sa mal. Maxima v súvislosti s jeho športovou činnosťou (biatlon). Nakoľko maloletý stále rastie a vyvíja sa, je potrebné kupovať novú výstroj. Počas sezóny to je: lyže cca 200 €, lyžiarky 100 €, palice 75 €, rukavice 30 €, kombinéza 350 € (na 2 sezóny). Ďalej je potrebné kupovať náboje, 10 € mesačne. Počas zimnej sezóny, pravidelne 2-krát do týždňa dochádza spolu s otcom na lyžiarske stredisko Skalka, čo predstavuje zvýšené výdavky na benzín. Zároveň niekoľkokrát absolvuje počas zimnej sezóny preteky. V čase, keď ešte nie je počas zimnej sezóny dostatočná snehová pokrývka, tréning sa realizuje na Štrbskom Plese 2-krát do týždňa. Rovnako aj počas letnej sezóny sa mal. E. zúčastňuje pretekov. V lete aj v zime absolvuje športové sústredenie v rozsahu 5 dní. Rovnako aj s týmto sú spojené zvýšené náklady. Výraznou nákladovou zložkou je strava pre maloletého, a to aj s ohľadom na jeho vek a športovú činnosť. Otec s maloletým žije v 3-izbovom byte. Nájom a inkaso otec hradí v sume cca 200 €/mes.

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, maloletého a listinnými dôkazmi založenými v spise zistiť nasledovný skutkový stav:

3. Otec na pojednávaní zotrval na návrhu. Uviedol, že v máji prišiel za ním syn a požiadal ho, aby išli na sociálku, kde bol spísaný záznam, že chce ostať v jeho starostlivosti. Od tej doby je výlučne v starostlivosti otca. S mamou sa nestretáva. Spomínal, že mama mu písala SMS. Posielať ho, aby išiel navštíviť mamu. Nemal záujem. Niekoľkokrát ho vyzýval. Navrhol mu, že ho aj odvezie k mame. Mal. odmieta ísť k matke. Uviedol, že matka sa s ním neučí. Nepodporuje ho. Zamedzuje mu chodiť na preteky, na tréningy. Zhoršili sa mu aj známky. Je v pubertálnom veku, kedy je ho potrebné nútiť do učenia. Matka ho ani nevyskúšala. Dňa 07.05.2018 mu mal. oznámil SMS, že ho matka nechcela pustiť na atletický tréning. Tieto problémy sú už dlhodobé. V roku 2014 sa začal mal. venovať biatlonu s čím obaja súhlasili. Mal. v súčasnej dobe absolvuje tréningy. Pondelok má voľný, v utorok atletický tréning, v stredu kondičný tréning, vo štvrtok má voľno, v piatok ide na bicykel, v sobotu má preteky alebo bicykel podľa okolností a v nedeľu voľno, kedy chodia s partnerkou, s jej dcérou a mal. na bicykel. V zime chodia na preteky na Skalku, prípadne v prípade nepriaznivých podmienok na Štrbské Pleso. Atletický tréning mal. navštevuje v Martine asi 5 minút od jeho bydliska. Kondičný absolvuje v Záturčí. V piatok chodievajú na bicykel s trénerom, prípadne chodia trénovať streľbu. Takúto činnosť maloletý vykonáva už dlhodobo. Od malička ho viedli k športovej aktivite. Venoval sa aj zjazdovému lyžovaniu, ku ktorému ho naviedla najmä matka a tréningy absolvoval pravidelne. Mal. mal zhoršený prospech. On sa s ním učil, ale nedokázal si už opraviť zhoršené známky, nakoľko nazbieral počas roka veľa zlých známok. Nevedel sa vyjadriť, z akého dôvodu mal. dostal 18.06.2018, keď už bol v jeho starostlivosti, päťku z dejepisu. Zámky nie sú zapisované v dni, keď ich dostane. Sú zapisované aj s odstupom času. Matka mal. hradí výživné určené v konaní o rozvod manželstva vo výške 100 €. On na maloletú J. nehradí výživné, keďže nič o nej nevie. Je v starostlivosti matky. Myslel si, že, keď aj v minulosti boli ešte pred

rozvodom deti u neho a matka nič nehradila, že nemá hradit ani on. V súčasnosti nechodí na misie. Jeho rota išla teraz do Lotyšska. Jemu bolo umožnené, keďže má dieťa v striedavej osobnej starostlivosti, aby nemusel absolvovať zahraničné misie. Poberá prídavky na obe mal. deti. Tieto sú na jeho účte. Týchto peňazí sa ešte nedotkol. Býva v trojizbovom byte spolu s mal. E., partnerkou a jej dcérou J. vo veku 8 rokov. Má ďalší úver vo výške 123 € na jednoizbový byt, ktorý kúpil ako investíciu pre syna za kúpnu cenu 35.000 €. S manželkou už vyporiadali BSM, každý nadobudol jeden byt. On spláca úver, ktorý si zobrali ešte v minulosti vo výške 323 € a za prevzatie úverov dostal výplatok vo výške cez 9.700 € od exmanželky. Náklady na trojizbový byt sú elektrina vo výške 26 €. Hradí si sporenie 40 € mesačne a poisťku na auto 107 € ročne, ktorú mal už v čase posledného rozhodovania. Byt, ktorý kúpil pre syna, tam hradí inkaso vo výške 103 € a elektrinu 30 €. Ostatné výdavky sú bežného charakteru. Partnerka na domácnosť prispieva tým, že hradí nákup potravín a riadi celý chod domácnosti. Mal. navštevuje 7. ročník ZŠ. Na začiatku školského roka uhradil nákup pomôcok, vo výške asi 20 € poisťné, ZRPŠ do 20 €. Prihlásil sa na plavecký krúžok, kde sa hradí 50 € polročne. Mal. sa stravuje v škole. Stravné je cca 26 € mesačne. Za atletický tréning uhrádza 10 € mesačne, za kondičný 12 € mesačne. Bicykel sa nehradí, nakoľko tréner s ním chodí zadarmo, keďže chodíva aj so svojim synom. Cez víkend sa mal. stal majstrom Slovenska v biatlone vo vytrvalostnej disciplíne a predčasne skončil druhý v Slovenskom pohári. Jednoizbový byt neprenajíma. Mesačná platba elektriny je preto vysoká, lebo všetko je tam riešené elektrinou, aj kúrenie, plyn tam nie je. V elektrárni povedali, že môžu zmeniť platbu až potom, ako bude zistená určitá spotreba. Do polovice mája sa s matkou podieľali na príprave na vyučovanie spoločne. Školské známky sa uzatvárajú dva týždne pred koncom školského roka. Neostalo veľa času na to, aby si mal. opravil svoje známky. Robí všetko preto, aby sa mal. v škole zlepšil. Na rodičovské združenia chodíva len on. Venuje sa mal. Mal. povedal vtedy, keď uviedol, že mu matka písala, že by bolo vhodné, aby ju navštívil alebo kontaktoval. Za celé obdobie mu ani raz nezakázal, aby matku navštívil alebo ju kontaktoval. Mal. nezaviazol za matkou. Nekontaktoval sa s mal. Sofiou. Nevie, čo mal urobiť. Mal. Sofia nemá mobil. S matkou nekomunikujú vôbec žiadnym spôsobom. Po rozvode v roku 2016 absolvovali párové sedenie. Neviedlo to k ničomu. Manželka stále trvala na svojom a snažila sa deti od neho odlúčiť. Pracuje do štvrtky a dokáže si zabezpečiť aj prácu aj starostlivosť o maloletého. Nedáva ho nikomu. Chce ho podporiť. Aj tréner by vedel potvrdiť, že výlučne on rieši veci ohľadne biatlonu. Čo sa týka tréningov v Nolčove, tieto musia byť pod dohľadom trénera, učiteľa, ktorý to vie. Nejde o obyčajné behanie, bicyklovanie. Pokiaľ matka uvádzala, že kamarát maloletého E. E. trénuje doma je to nad rámec streleckých tréningov, ktoré absolvuje. Vie, že mal. chce navštevovať v Banskej Bystrici centrum talentovanej mládeže a chce sa tomu ďalej venovať. Jemu sa nestalo, že by mal. ušiel alebo sa nevrátil domov ani raz. Vie, že matke sa to stalo minimálne 5 krát. Striedavá osobná starostlivosť nikdy nebude fungovať. Všetky povinnosti potom ako bol mal. zverený do striedavej osobnej starostlivosti prešli na neho. Oznámil to aj matke. Matka deti rozdelila. Aj napriek tomu, že apeluje na to, aby neboli rozdelené. Nikdy neprišla na preteky, tréning, nepodporila maloletého. Mal. má aj voľný čas. Robí domáce úlohy. Dostatočne sa u neho aj učí.

4. Matka na pojednávaní uviedla, že s návrhom nesúhlasí. Je presvedčená o tom, že E. je zmanipulovaný. Uviedol to aj znalec v znal. dokazovaní, že E. je pod tlakom otca, avšak ho zvláda a nie je to zaťažujúce pre neho. V čase, keď bývala ešte v Martine vo vedľajšom paneláku, chodieval na tréningy. Vodievala ho tam. S otcom chodíva na strelecký tréning. Umožnila aj mal., aby trávil s otcom voľný čas, napr. navštívili futbalový zápas. Chodili hrať aj do telocvične futbal. Boli aj v Trnave na zápase. Do Nolčova sa presťahovala 01.04.2018. Už predtým sa v decembri rozprávali s mal., že sa budú sťahovať. Dohodli sa na tom, že behať a bicyklovať bude v doline, aby stíhal učivo aj do školy. Na strelecký tréning ho vodievala k otcovi, nakoľko otec nesúhlasil, aby mal zbraň u nich. E. sa tešil do rodinného domu. Zariadil si aj vlastnú izbu. Po tom, čo sa stalo vtedy, keď mal. išiel sám z Podhradia pešo, dohodla sa s rodičmi E. E., ktorý s mal. E. trénuje, že ho zoberú na strelecký tréning a na bežecký tréning na Skalku, keď budú mať voľné miesto. Bývajú v Turanoch, asi 3-4 km. Mal. utiekol v dvoch prípadoch, a to raz, keď ho nepustila na tréning, mal jačmeň na oku. Doktorka to neodporučila, aby sa mu nedostal do oka prach a pot, keďže by to mohlo skončiť chirurgickým zákrokom. Aj napriek tomu ho otec zobral zo školy a išli na preteky do Čiech. Následne ďalší prípad bol, keď to avizovala aj ÚPVSaR Martin, že mal. dostal päťku za to, že nemal viacrát domácu úlohu. Preto mu povedala, že na preteky ho nepúšťa, aby dohnali to, čo zameškal. Otec ho v poslednom úteku podporil a išiel s ním na preteky. Bolo to vtedy, keď sa mal. v máji nevrátil. V znaleckom posudku znalec odporučil J. do jej výlučnej starostlivosti. Otec nemá misie, ktoré uviedol, na dobrovoľnej báze. Preto trvá na tom, aby bol mal. zverený do jeho starostlivosti. Doobeda 13. mája v nedeľu bola s mal. behať, učili sa. Následne, keď išiel k otcovi sa už nevrátil. Otec napísal SMS, že mal. nepríde. Bola za ním v škole

viackrát. Bol uplakáný a smutný. Nechápe prečo musí ísť na tréningy s trénerom behať a bicyklovať. O dva týždne bola tiež za ním. Už bol surový a arogantný. Písala mu opakovane SMS, na ktoré raz odpísal jej a raz jej partnerovi. Bolo to však až po prázdninách. Celé prázdniny sa neozval. Následne sa dozvedela, že kolíznej opatrovníčke uviedol, že písal SMS, ale asi má niečo s mobilom, keďže sa s ňou nemohol skontaktovať. Mal. chodí na atletický tréning sám. Má to po škole. Na kondičný tréning ho vozili aj z Nolčova. Na bicykel s ním chodievali aj oni. Ukončila činnosť primárky v októbri 2017. Bolo to kvôli deťom. Bola pracovne vyťažovaná. Videla, že mal. J. to nezvláda. Potrebuje jej starostlivosť. K 31.08.2018 ukončila prácu lekárky v psychiatrickej liečebni v Sučanoch. V súčasnosti je na úrade práce ako nezamestnaná. Od 01.10.2018 si chce otvoriť vlastnú súkromnú psychiatrickú ambulanciu. Ordinačné hodiny má nastavené od 07.30 hod. do 13.30 hod. Ambulanciu bude mať v Poliklinike Sénium, za Univerzitnou nemocnicou. Chcela skúsiť niečo iné, že bude pracovať sama na seba a menej. Byva v rodinnom dome spolu s priateľom a mal. Sofiou. Rodinný dom je vo vlastníctve priateľa. Vlastní aj dvojizbový byt, ktorý nadobudla po vyporiadaní BSM. Tento v súčasnosti nikto neobýva. Náklady na domácnosť sú 210 € celkovo. S priateľom si zobrali na rekonštrukciu rodinného domu hypotekárny úver, ktorý hradia na polovicu, celkovo vo výške 480 € mesačne. Brali ho vo výške 124.000 €. Náklady na rodinný dom sú okolo 130 € mesačne. S priateľom majú spoločné peniaze. Spoločne hospodária. Hradí si životnú poisťku 44 € mesačne. Výživné na mal. Maxima 100 € mesačne. Mal. Sofia začala od septembra navštevovať 1. ročník ZŠ. Mal. Sofia navštevuje ZŠ v Turanoch. Inú akú mal. E.. Boli zvýšené náklady s úhradou vstupných výdavkov. Mal. Sofia bývala často chorá. Teraz sa jej zlepšil zdravotný stav. S triednou učiteľkou E. sa dohodla, že nebude navštevovať rodičovské združenia, aby sa vyhla kontaktu s otcom. Dohodli sa však, že, ak bude niečo závažnejšie, že sa spoja. Má na ňu telefonický kontakt. Prospech mal. kontroluje cez internetovú žiacku knižku, nakoľko mal. sa v minulosti vyhýbal a dával si zapisovať do žiackej knižky iba známky, ktoré mu vyhovovali. S mal. sa učí, avšak iným spôsobom ako otec. Otec mal. zavrie do izby, nech sa naučí. Potom ho vyskúša. Možno preto sa zdá mal., že sa s ním učieva menej, keďže sa mu snaží urobiť nejakú osnovu, výcuc z učiva, aby to ľahšie pochopil. Mal. má zhoršené známky, lebo má nabitý program. Nezvláda to. V zime, ak príde o siedmej, ôsmej zo Skalky je zrejme, že, ak siedmak sa má učiť, takže to nedá. Zo znaleckého posudku vyšlo, že mal. má znížené intelektuálne schopnosti. Potrebuje dlhší čas na učenie. Mal. už tento školský rok dostal trojku zo slovenčiny. Mal. vozieva na kondičné tréningy. Ostatných pretekov a tréningov na snehu v Osrblí a Štrbskom plese sa zúčastňuje s otcom, nakoľko otec by to neprežil. Otca kontaktovala ešte v máji, keď sa ku nej mal. nevrátil. Odvtedy ho nekontaktovala. Kontaktovala ho SMS. Vie, že je viac vojakov, ktorí už teraz v júli išli na misie, že je to na rozkaz. Dnes pred pojednávaním sa bol otec informovať u riaditeľky ZŠ o mal. J.. Otec sa od januára 2018 o mal. J. neinformoval. Ona ho neinformovala o tejto skutočnosti. Riešili to však už dva roky predtým, ktorú školu bude navštevovať. Nevedeli sa na tom dohodnúť. Vie zabezpečiť, aby mal. absolvoval tréningy a činnosti s tým spojené. Myslí si však, že bicyklovanie a behanie môže absolvovať aj v Nolčove, nakoľko je časovo náročné, aby prišiel zo školy a opätovne išiel späť do Martina. Vie, že aj Martin Matko, napr. strelecké tréningy absolvoval doma na záhrade. Rodičia to prispôsobujú vzdialenostiam. Mal. napísala, že zavolá na neho políciu, nakoľko napísal, že nepríde domov a ona je za neho zodpovedná. Mal. si vypol telefón. Nevedela sa s ním spojiť. U otca bol potvrdený tlak na E., ktorý zatiaľ mal. zvláda.

5. Mal. E. vo svojej výpovedi uviedol, že chce bývať u otca. Viac sa s ním učí. Robia spolu biatlon, to, čo chcú. Keď sa vráti zo školy o druhej, sám sa učí. Oco ho vyskúša, keď príde z roboty alebo po tréningu. Trvá to asi 10 minút. Podľa toho aké učivo sa učí. Mama ho neskúšala. Iba raz za čas. Sestra mu chýbala. Spomenul si na ňu. Mama len trochu. Ostal u otca, lebo mama mu zakázala chodiť na tréningy. Nepovedala prečo. Povedala, že na neho zavolá policajtov. Počas toho ako je u otca 3 krát jej písal. Otec mu povedal, že, ak chce, môže ísť za matkou, ale jemu sa nechcelo. Keď bol cez prázdniny doma, pozeral televíziu alebo chodil na tréningy alebo s kamarátmi von. S otcom chodieval na výlety. Biatlon je jeho záľuba. Otec ho do ničoho nenúti. Dvakrát ho zbil za klamstvo. Vtedy, keď ho matka nechcela pustiť na tréning, povedala, že sa má učiť, a to aj napriek tomu, že bol pondelok a v utorok bolo voľno. Myslí si, že keď vynechá tréning bude mu chýbať. Chce ísť na strednú školu do Banskej Bystrice na centrum talentovanej mládeže. S otcom chodieval na preteky a tréningy aj keď bol u matky, on ho odviezol. Do Nolčova sa tešil. Nevadilo by mu tam opäť bývať, avšak mama by ho musela vodievat' na preteky. Ďalej by sa musel venovať biatlonu. S otcom chodieval na bicykel do Jasenskej doliny, do Valče. U mamy väčšinou chodieval sám.

6. Kolízny opatrovník uviedol, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. Maloletý pri pohovore v domácom prostredí u otca uviedol, že je 3 mesiace už v starostlivosti otca. Venuje

sa biatlonu. Navštevuje 7. ročník ZŠ. Už nechodí do Nolčova. V škole matke povedal, prečo nechce k nej ísť bývať. Poslal jej aj správy, ale bol problém s doručovaním. Nechcela chodiť s ním na tréningy. Mal. sa chce venovať biatlonu aj profesionálne, na sestru si spomenie. Má čas aj na to, aby sa učil. Dňa 16.05.2018 sa mal. bez predvolania dostavil ku KO. Uviedol, že chce ostať iba u otca. Potom ako sa matka presťahovala do Nolčova, nemá ho kto vodiť na tréningy. Radšej by bol u otca. Mal. sa opakovane vyjadroval, že chce ostať u otca. Je zrejme aj narušená komunikácia medzi rodičmi. Vzhľadom k tomu, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky, sú za zachovanie striedavej osobnej starostlivosti.

7. Právna zástupkyňa otca na pojednávaní poukázala na závery znal. posudku, kedy znalec napriek tomu, že posudok bol žiadaný v októbri 2017, vypracovaný bol k júnu 2018 a E. bol vyšetrovaný v apríli 2018, sa vyjadril tak, že doporučuje zveriť mal. E. do starostlivosti otca. Syn sa vyjadruje tak, že nepociťuje dostatočné pochopenie zo strany matky v rámci jeho záujmov a potrieb. Viac pochopenia pociťuje u otca, má dôvernejší vzťah k otcovi ako k matke a má viac spoločných tém. Učiteľka sa vyjadrila k tomu, čo mal. potrebuje. Poukázala na to, že matka sa zaujíma ako keby v menšom rozsahu. Už aj v predchádzajúcom konaní bolo poukázané na túto športovú činnosť chlapca. Bolo preukázané, že matka ho v tom podporovať nechce. Na tréningy vtedy nechodila. Matka sa toho nechce zúčastňovať, každý jeden tréning chce zabezpečovať iným spôsobom. Dnes je toto dieťa už na takej úrovni športovej činnosti, že to nemôže robiť rodič, ktorý v tomto nie je vzdelaný. Čo sa týka známk, jednoznačne vyplynulo, že niektoré známky sa zlepšili, niektoré sa zhoršili. Faktom je, že do mája sa na tomto podieľali obaja rodičia. Samé dieťa sa vyjadrilo u znalca, že ten režim u otca je taký, že sa učí a v tej angličtine mu pomáha výrazným spôsobom priateľka, s ktorou E. vychádza veľmi dobre. Faktom je, že tým, že sa matka odsťahovala, to dochádzanie by jednoducho problémy spôsobovalo. Otec zabezpečoval všetky tréningy aj počas striedavej starostlivosti a pokiaľ to nezabezpečil on, tak to dieťa na ten tréning nešlo. Matka sa snaží priblížiť, ale zatiaľ sa jej to nedarí, čo ju v niektorých momentoch strháva k uplatňovaniu direktívnejších výchovných postupov, ktorými sa snaží získať kontrolu nad vzťahom, avšak opak je pravdou, pretože to vzťah s mal. ešte viac oslabuje. Najskôr striedavá starostlivosť fungovala, potom to zhoršilo. Fakt je ten, že to dieťa sa opakovane vyjadrilo tak ako sa vyjadrilo. To, že má vytvorené podmienky, má vytvorené zázemie a otec sa zo všetkých síl snaží, aby to dieťa napredovalo je jednoducho pravda. Dieťa sa vyjadrilo s najväčšou úprimnosťou ako mohlo. Je potrebné rešpektovať vôľu dieťa v takom veku a za tej situácie. Úprava styku tak ako to navrhol aj znalec sa javí ako vhodná a otec sa ju bude snažiť rešpektovať už aj s ohľadom na to, že v budúcnosti sa deti k sebe navrátia. I keď tak ako konštatoval znalec už aj dnes sú výrazným spôsobom odlúčené. Žiadajú súd, aby rešpektoval názor dieťaťa a zväzil všetky okolnosti s tým, že pre dieťa je ten šport v súčasnosti veľmi podstatný, je v tom naozaj, dá sa povedať výnimočný alebo mimoriadny a všetky tie veci okolo toho zvláda a stíha, ale hlavne a tak aj to bolo v minulosti za podpory, pomoci a chodenia a vozenia otca, ktorý ho vozí na tréningy, nie matky.

8. Právna zástupkyňa matky navrhla návrh zamietnuť v celom rozsahu. Nie je pravdou, čo uviedla PZ otca. V znaleckom posudku mal. E. verbalizuje, že chce zachovať model striedavej osobnej starostlivosti aj preto, že nemôže byť s obidvoma rodičmi. Aj napriek tomu, že to verbalizuje tak je možné z jeho vyjadrení usudzovať, že sa lepšie cíti v domácnosti otca ako v domácnosti matky. Mal. nepociťuje, že by ho matka podporovala v športe, biatlone. Samozrejme vyhodnocuje tieto reakcie 13-14 ročný chlapec. On si nemôže vzhľadom k tomu, že je dieťa uvedomiť, čo je v živote podstatné a nepodstatné a na to sú tu rodičia. Matka si je vedomá toho, že z hľadiska týchto vecí, keďže zabezpečovala celú časť chodu domácnosti ešte, keď fungovalo manželstvo tak bola to tá, ktorá vlastne zabezpečovala veci týkajúce sa detí, nebola až toľko aktívne účastná z hľadiska chodenia na tréningy a snažila sa tieto veci riešiť inak. Matka má vysokú školu. Má zodpovednosť preto, čo to so sebou obnáša, aby sa človek systematicky pripravoval, čo sa týka vzdelania. Pre ňu je dôležité a uvedomuje si aj zodpovednosť. Môže sa čokoľvek stať, keď nebude môcť športovať. Matka musí rozmýšľať aj nad tým ako to dieťa bude do budúca sa teoreticky živiť. O tom sú rodičia. Nemôžeme sa len bezhlavo dívať na to, že dieťa chce teraz športovať a si vymieni. Chlapec sa správa ku matke tak, ako vidí vzor otca. Keď otec nekomunikuje, nekomunikuje ani on. Hneď si vedel nájsť výhovorku na x sms, že jednoducho má pokazený mobil. Odkiaľ to môže vedieť. Kopíruje len to, čo vidí u otca. Z hľadiska týchto vecí majú za to, že nie je ani dobrý model. Otec využil situáciu, že dieťa bolo u neho. Matke ho nevrátil. Nerešpektoval veci, aby s ňou komunikoval. Keď malo dieťa prísť o dvanástej z tréningu ani sa neunúval povedať, že príde neskôr. Nie je zase ani taký aktívny, čo sa týka odvozu, pretože dieťa má odovzdať matke. On ho poslal kľudne autobusom. Matku ani neinformoval, že mešká. Čo má robiť matka, keď nevie o ňom 4 hodiny, kde sa nachádza. Každý z rodičov musí mať mieru zodpovednosti za to dieťa a neznamená, že 13 ročné dieťa za každú cenu

bude všetko preferovať, čo sa týka športu a keď rodič vidí, že tam je aj nejaký problém, že jednoducho treba sa venovať škole, je prirodzené v nás, že tomu dieťaťu jednoducho niektoré aktivity zatrhne, lebo má záujem na v prvom rade výsledkoch školy. Zajtra nám dieťa povie, že on do školy nechce, lebo on si vymienil, že bude len športovať, a to do školy chodiť nebude? Javí sa podľa vyjadrení právnej zástupkyne otca, že jednoducho môže si diktovať čokoľvek, lebo toto mu momentálne vyhovuje. Treba ho smerovať k tomu, že on jednoducho musí rešpektovať pravidlá. Jedno z pravidiel je to, že má povinnú školskú dochádzku, že sa treba do školy učiť a samozrejme, keď dosahuje dobré výsledky tak potom ten čas a priestor venovať aj z hľadiska nejakých takýchto aktivít. Druhá vec je matka si uvedomuje, čo nebolo ani raz prezentované zo žiadnej strany, keď dieťa má toľko času venovať škole, čo je potrebné, potom sa venujeme športovým aktivitám, kedy má voľný čas len tak venovať sa sám sebe, len tak oddychovať. Je všeobecne dokázané a veľmi často preferované dokonca na internete psychologmi, kde radia, že dieťa potrebuje mať voľný čas pre seba a nielen naplňovať neuspokojené ambície svojich rodičov, čo sa týka záťaže športových alebo takýchto aktivít. To je dnes preukázané, že to dieťa potrebuje aj taký len voľný čas oddychnúť si od toho všetkého, a keď ho zaťažíme, škola, tréningy, čo je dôležité, kedy bude mať čas oddychovať. Matka vyhlasuje a deklaruje keby to bolo skutočne také, že má ten potenciál, ona ho aj podporí z hľadiska týchto vecí, ale je v týchto veciach obozretná, čo matky zvyčajne bývajú. Myslím, že toto klasicky model toho, kde teda otec viacej apeluje na šport. Matka sa hlavne díva aj na to, že to dieťa potrebuje mať zabezpečené vzdelanie. K otcovi si niektoré veci nedovolí, pretože má tam autoritu a obáva sa. Na druhej strane vie, že mama je tá mäkšia, ktorá niektoré veci jednoducho rešpektuje, preto vypne si mobil, odíde, ale keby toto bolo aj zo strany otca poukazované, že takto sa správať nesmie tak by to nikdy nerobil. Bol tu nastolený model striedavej osobnej starostlivosti aj keď možno s niektorými problémami, ale sú tu pretrhnuté väzby s maloletou J.. Pokiaľ budú dobré výsledky v škole, matka sa nikdy nebránila tomu a zabezpečovala ten servis, upravila si k tomu pracovné podmienky. Prácu bude mať do druhej. Bude sa snažiť toto zabezpečovať, ale nikto jej nemôže zabrániť v tom, aby v prvom rade mala záujem na výsledkoch v škole, čo je pre ňu prioritou.

9. Z priebežného zhodnotenia správania a výsledkov mal. E. triednou učiteľkou zo dňa 06.05.2018 vyplýva, že zhodnotenie výsledkov pripravila na základe žiadosti E. otca. E. triednou učiteľkou je druhý rok, zároveň ho učí predmet biológia. E. už od 5. ročníka patrí medzi šikovné, bystré deti v triede, učenie zvládol primerane - dvojkár, hoci by mohol dosahovať aj lepšie výsledky. Už koncom minulého školského roka sa striedali obdobia, keď chodil naučený, pripravený a obdobia, keď to bol presný opak. Povolil, chýbala mu snaha zabojsovať o lepšiu známku. Práve pod vplyvom otca sa E. vzchopil a zapracoval na sebe. Počas takmer 2 rokov komunikuje s rodičmi osobne - sedenia, rodičovské združenia, veľmi intenzívne aj telefonicky a cez SMS správy, aby mali ucelenejší pohľad na svoje dieťa. V prípade E. D.e to komunikácia a spätná väzba len zo strany otca, ktorý sa pravidelne informuje o celkových výsledkoch syna. S mamou hovorila o ňom raz, na začiatku

5. ročníka, keď nemohla prísť na prvé rodičovské združenie. Odvtedy ju nekontaktovala, nebola na žiadnom rodičovskom združení, keď posielala rodičom informatívne sms správy, bez odpovede. Nakolko vie, že je E. v striedavej starostlivosti oboch rodičov, nie je to pre neho ľahké. E. je inteligentný, má dosť vysoké sebavedomie, o ktorom vie a v posledných mesiacoch prekračuje hranice slušného správania. Čo na neho zaberá je prísnosť a pravidlá, ktoré musí v škole dodržiavať. Pokiaľ sa povolí, vie to využiť, bohužiaľ sa mu to vráti v jeho neprospech. Ako príklad uvádza učenie v období, keď trénuje, intenzívne športuje. Napriek záťaži školu zvládol a ako vie, darilo sa mu aj v športe. Je na seba hrdý, keď sa môže pochváliť výbornými výsledkami v športe. V škole momentálne zlenivel, je bez snahy, nechce sa mu učiť, zhoršil si známky, v správaní je to tiež horšie - sťažujú sa na neho viacerí vyučujúci, pretože odvráva, musí mať posledné slovo, nevhodnými poznámkami komentuje vyučujúci proces. Aj preto mu bolo udelené napomenutie triednou učiteľkou. Na osobných pohovoroch je vždy prítomný aj otec a aj E.. Vidieť, že vtedy si uvedomuje svoje konanie a činy, dá si dohovoríť, čo sa prejaví aj emocionálne. Z jej pohľadu je veľmi dôležité, aby sa v takejto komunikácii s rodičmi pokračovalo, E. potrebuje pre svoj rozvoj v škole a športe pravidelný záujem, kontrolu a podporu, motiváciu a najmä komunikáciu zo všetkých strán.

10. Z úradného záznamu UPSVaR Martin zo dňa 16.05.2018 vyplýva, že dňa 16.05.2018 sa bez predvolania dostavil otec, ktorý uviedol, že s exmanželkou má mal. syna E. E.. F.. XX.XX.XXXX v striedavej starostlivosti. Syna si striedajú po týždni. E. sa už viac krát sťažoval, že nechce ísť k mame, matka mu bráni vo výkone biatlonu. Syn sa zhoršil aj v škole. Bol na konzultácii s triednou učiteľkou, ktorá sa vyjadrila, že vidí rozdiel, keď je syn u otca a u matky. E. je v športe, ktorému sa venuje na

vysokej úrovni, mohol by sa tomu venovať v budúcnosti aj profesionálne. S dcérou J. sa nestretáva, exmanželka mu bráni v styku s dcérou.

11. Uznesením zo dňa 22.05.2018, č. k. 6P/40/2018-16, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 22.06.2018, č. k. 8Cop/33/2018-65, súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, nakoľko neboli osvedčené skutočnosti odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia.

12. Zo správy zamestnávateľov rodičov vyplýva, že priemerný čistý mesačný príjem otca je vo výške 1.294 € a matky vo výške 1.968 €.

13. Z čestného prehlásenia trénera mal. E. vyplýva, že matka neprejavovala záujem o športovú aktivitu. Nezúčastňovala sa tréningov, sústredení, súťaží svojho syna E. vedeného v klube ŠKP Martin počas manželstva s E. E. ako aj po rozvoze. Na týchto aktivitách sa zúčastňoval výlučne otec.

14. Zo správy ZŠ s materskou školou v Martine zo dňa 12.07.2018 vyplýva, že od piateho ročníka s mal. väčšie problémy neboli až do obdobia druhého polroka školského roka 2017/2018, keď sa na neho sťažovali viacerí vyučujúci. Odvrával. Musel mať posledné slovo. Nevhodnými poznámkami komentoval vyučovací proces. Patrí medzi lídrov v triede. Je obľúbený, veselý, priateľský. Jeho správanie ako aj prospech boli riešené na sedení v januári a apríli 2018. Bolo mu udelené napomenutie triednou učiteľkou. V tomto výchovnom opatrení sa skľudnil. Správanie sa zlepšilo. V školskom roku 2017/2018 mal celkov 60 vymeškaných ospravedlnených hodín. V porovnaní s prvým polrokom školského roka 2017/2018 si pohoršil známku z 2 na 3 v predmetoch slovenský jazyk, literatúra, dejepis, občianska náuka a matematika. Zhoršil si aj fyziku s jednotky na dvojku. Zlepšil si informatiku a počtoland. Prospel veľmi dobre, no priemer si zhoršil z 1,79 na 2. Na osobných pohovoroch uznal, že zlenivel. Nechce sa mu učiť, čo sa odrazilo aj v zhoršení prospechu. Počas dvoch rokov komunikuje triedna učiteľka s rodičmi rôznymi formami sedenia, rodičovské združenia, intenzívne aj telefonicky cez SMS. Komunikácia a spätná väzba je veľmi intenzívna zo strany otca, ktorý sa pravidelne informuje o celkových výsledkoch syna. Využíva všetky komunikácie. S mamou hovorila na začiatku 5. ročníka. Druhýkrát mali osobné sedenie v máji 2018. Rodičia prispievajú jedno euro mesačne do triedneho fondu. Jednorazový príspevok na ZRPŠ a poisťné podľa záujmu každého rodiča. Poplatky za pracovné zošity sa vyberajú a riešia vyučujúci daného predmetu. V prípade školskej alebo triednej akcie je poplatok hradený z triedneho fondu alebo rodičmi. E. je inteligentný. Má vysoké sebavedomie, o ktorom vie aj vďaka vynikajúcim výsledkom v športe. Čo na neho zaberá je prísnosť a pravidlá, ktoré musí v škole dodržiavať. Pokiaľ sa povolí, vie to využiť. Bohužiaľ sa mu to vráti v jeho neprospech. Napriek záťažím, ktorá je na neho kladená počas sezóny a tréningového procesu dokáže školu zvládať. Len musí chcieť v prvom rade on sám. Na E. rozvoj a dobré výsledky v škole a v športe má vplyv pravidelný záujem, kontrola, podpora, motivácia a najmä komunikácia zo všetkých strán.

15. Z matkou predložených listinných dôkazov vyplýva, že stravné pre maloletého sa uhrádza vo výške cca 25 € mesačne. Z prehľadu známok ďalej vyplýva, že v mesiaci jún 2018 (mal. v starostlivosti otca) mal. dosiahol známky - informatika 1,1, hudobná výchova 2,1, telesná výchova 1,1,1, slovenský jazyk a literatúra 3, dejepis 3, slovenský jazyk a literatúra 5.

16. Z pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp.zn. 9Em/2/2018 vyplýva, že dňa 24.05.2018 matka podala návrh na výkon rozhodnutia, a to rozsudku Okresného súdu Martin zo dňa 18.08.2016, sp.zn. 20P/354/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 22.06.2017, sp.zn. 9Cop/11/2017. Zo správy KO zo dňa 22.06.2018 vyplýva, že dňa 13.06.2018 sa otec dostavil na úrad. Uviedol, že dňa 21.05.2018 mal. matke povedal, že nechce ísť k nej a zostal bývať u otca. Odvtedy je dieťa v jeho starostlivosti. Ďalej uviedol, že po celú dobu po rozvoze zabezpečoval tréningy, organizáciu, odvozy z tréningov synovi on. Syn k matke nechce ísť. Opakovane sa pred otcom vyjadruje, že chce ostať v jeho starostlivosti. Ako hlavný dôvod nedodržania právoplatného rozhodnutia súdu otec uviedol, že prihliada na pranie syna, ktorý chce zostať v jeho starostlivosti. Má záujem, aby sa s ním dobre učil, aby prosperoval. Komunikácia rodičov je problematická. Väčšinou si posielajú SMS. Plánovaný rozhovor s mal. E. sa dňa 13.06.2018 neuskutočnil, nakoľko otec nezabezpečil doprovod mal. Uviedol, že práve tohto dňa mal. náhle ochorel a bol s ním na vyšetrení u detskej pediatričky. Mal. sa dostavil na úrad dňa 16.05.2018 v doprovode otca bez predvolania. Mal. v rozhovore bez prítomnosti rodičov uviedol, že by chcel byť u otca, pretože mama mu nedovolí chodiť na tréningy. S priateľom sa presťahovala do rodinného domu v Nolčove a nemá ho kto vozit' na tréningy. S Q. vychádza celkom dobre. Striedavá

starostlivosť mu nevyhovuje. Ak by si mal vybrať radšej by chcel byť s otcom. S otcovou priateľkou W. vychádza dobre. Rozumejú si. Matka dňa 13.06.2018 na úrade uviedla, že otec detí ju osočuje a klame. Mal. je pod neúmerným tlakom otca. Syn má veľmi pekný vzťah aj s jej partnerom, s ktorým žije v spoločnej domácnosti. V rekonštruovanom dome majú deti samostatné izby. E. sa veľmi tešil, keď si zariaďoval izbu v dome. Mal. má stále vytvorené podmienky pre tréning. Niektoré aktivity súvisiace so športom robí v obci tak ako iné deti. Vozí ho na tréningy v stredu do Martina. Mal. má zhoršené výsledky. Tento stav sa nezmenil ani posledný mesiac, keď je mal. u otca. Mal. jej nikdy vyslovene nepovedal, že nechce ísť k nej, alebo, že nechce byť v jej starostlivosti. Je ovplyvnený otcom a tým je tlačенý do tréningov. Z uvedených zistených skutočností vyplýva, že rodičia majú vážne narušenú komunikáciu, ktorá prebieha hlavne formou SMS. Majú dlhodobu odlišnú názory na mimoškolskú činnosť, na potreby mal. a jeho plány do budúcnosti. Na pojednávaní konanom dňa 17.09.2018 mal. uviedol, že k mame nechodí asi približne 3 mesiace. Bol problém s tým, že mama sa s ním neučila. Nepúšťala ho na tréningy a klamala ho v tom, že otec zbil jeho sestru J.. Obaja rodičia uviedli, že súhlasia a budú rešpektovať rozhodnutie v konaní 6P/40/2018.

17. Z pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 20P/354/2015 vyplýva, že návrhom podaným dňa 07.12.2015 sa matka ako navrhovateľka domáhala rozvodu manželstva s otcom maloletého a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností tak, že mal. deti, E. I. J., sa zverujú na čas po rozvode do striedavej starostlivosti oboch rodičov, ktorí budú zabezpečovať osobnú starostlivosť v týždňových intervaloch a počas letných prázdnin od 01.07. do 31.08. po dvoch týždňoch. Rozsudkom zo dňa 18.08.2016, č. k. 20P/354/2015-137, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 22.06.2017, sp. zn. 9CoP/11/2017, súd rozviedol manželstvo rodičov. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.07.2017 a vykonateľnosť dňa 27.06.2017. Mal. E. zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že matka je povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. každý nepárny kalendárny týždeň od nedele predchádzajúceho párneho kalendárneho týždňa od 19.00 hod. do nedele do 19.00 hod. a otec každý párny kalendárny týždeň od nedele predchádzajúceho nepárneho kalendárneho týždňa od 19.00 hod. do nedele do 19.00 hod. Matku zaviazal platiť na výživu mal. E. sumou 100 € mesačne. Vo vzťahu k úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. J. odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že obaja rodičia sú spôsobilí mal. deti vychovávať a majú záujem o osobnú starostlivosť. Je nepochybne vo všeobecnosti v záujme mal. detí, aby boli predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov. Majú vytvorené vhodné materiálne a bytové podmienky. Sú problémy aj v komunikácii medzi rodičmi, ale nie sú také, aby boli spôsobilé intenzívnym spôsobom negatívne zasahovať do záujmu mal. detí a spôsobilé na zamietnutie návrhu. Súd rozhodol aj o určení výživného na mal. E.. Rodičia majú rozdielny príjem. Matka má vyšší príjem o približne 1.400 €. U mal. E. sú zvýšené náklady vzhľadom na to, že chodí do ZŠ a venuje sa náročnej záujmovej aktivite. Matka s uvedenou sumou súhlasila. V čase rozhodovania mala matka priemerný čistý mesačný príjem vo výške 2.565 €. Poberala prídavky na dve mal. deti. Bývala v dvojizbovom byte v spoločnom vlastníctve rodičov. Výdavky predstavovali inkaso 167 €, elektrina 41 €, plyn 3 €, RTVS, Magio 42,89 € mesačne. Otec býval v trojizbovom byte v spoločnom osobnom vlastníctve manželov. Mesačné náklady predstavovali inkaso 175 €. Jeho priemerný čistý mesačný príjem bol vo výške 1.106 €. Obaja manželvia mali spoločný úver, ktorý splácali vo výške 360 € mesačne. Mal. J. navštevovala materskú školu, kde sa hradilo stravné cca 25 € mesačne a 50 € za služby. Mal. E. bol žiakom 5. triedy ZŠ s MŠ. Na stravné sa uhrádzala suma 25 €. Vo voľnom čase sa aktívne venoval biatlonu so zvýšenými výdavkami na pravidelné a jednorazové výdavky. Uznesením zo dňa 18.10.2017, č. k. 20P/354/2015-272, súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie a ustanovil znalca PhDr. Andreja Benkoviča. Zo znaleckého posudku č. 7/2018 vypracovaného ustanoveným znalcom vyplýva, že intelektové schopnosti matky sa aktuálne nachádzajú vo vyššom pásme priemernej inteligencie. Rozumová chápanosť menovanej je na úrovni populačného priemeru. V interagovaní s druhými si drží odstup. Potrebuje dlhší čas, kým si niekoho k sebe pripustí. Celkovo asertívna, pribojná, racionálna. Nepripúšťa emocionálny spôsob riešenia situácie. Má sklon správať sa v bežných sociálnych situáciách na základe uznávaných konvencií a sociálnych očakávaní bez zjavnej psychopatológie. Výchovný štýl matky je prevažne demokratický s prvkami autoritatívneho výchovného štýlu, a to najmä v zmysle nedostatočnej citlivosti voči maloletým, a to aj v situáciách, keď by bol takýto výchovný prístup efektívnejší z hľadiska udržania a rozvíjania vzťahu, napr. s mal. E.. Matka má vybudovanú pozitívnu citovú väzbu s mal. J.. Matka sa snaží priblížiť k mal. E., ale zatiaľ sa jej to nedarí, čo ju v niektorých momentoch strháva k uplatňovaniu direktívnejších výchovných postupov, ktorými sa snaží získať kontrolu nad vzťahom. Opak je však pravdou, pretože to vzťah s mal. ešte viac oslabuje. Mal. nepocituje dostatočné pochopenie zo strany matky v rámci jeho záujmu a potrieb a aj preto sa v tomto vzťahu

drží skôr formálne. U otca sa intelektové schopnosti nachádzajú vo zvýšenom pásme nadpriemernej inteligencie. Rozumová chápatosť menovaného je na úrovni populačného nadpriemeru. Vnútorne zdroje na vyrovnávanie sa so záťažou sú u menovaného dobre vybudované. Aj v zložitejších a náročnejších situáciách vykazuje odolnosť. Dobre zvláda každodennú aj menej bežnú záťaž. Správanie menovaného sa pridŕža sociálnych noriem a konvencií. V interpersonálnych vzťahoch je menej spontánny. Drží si odstup. Potrebuje viac uistení, potvrdení. Často krát nesprávne číta pohnútky správania druhých ľudí, čím sa môže dostávať do stavov sklamaní z prístupu, či správania sa druhých voči jeho osobe. V interagovaní s druhými sa ťažšie vysporadúva s odmietnutím, čo vyvoláva u neho pocity krivdy, a to aj preto, že máva pocit, že sa vo vzťahoch, ktoré sú pre neho významné výrazne angažuje a odmietnutie berie viac osobne, než by bolo žiadúce. Následkom toho sa sťahuje. Môže byť aj trucovito opozičný. V štruktúre osobnosti bez zjavnej psychopatológie. Výchovný štýl otca je prevažne demokratický s prvkami ambiciózneho výchovného štýlu. Pod čím sa rozumie to, že na deti sú kladené vysoké požiadavky, ktoré pramenia z nespĺnených snov rodičov. Otec sa aj po rozvoje snažil zastávať aktívnu rodičovskú rolu, ktorú chcel realizovať SOS aj vzhľadom k vyššiemu fyzickému veku a predchádzajúcej dobrej vlastnej osobnej skúsenosti mal. E. s otcom počas spolužitia rodičov. Mal. v dobrej vzťahovej väzbe pokračoval s otcom aj po rozvoje rodičov. Uvedené umocňujú aj podporovanie maloletého zo strany otca v športovej oblasti. Vo vzťahu s maloletým skôr matka ťahala za kratší koniec, keďže maloletý akoby viac pociťoval pochopenie zo strany otca, než zo strany matky. Vo vzťahu s mal. J. sa otec nedokázal dostatočne ukotviť, zorientovať dynamicky meniacich sa náladách. Menovaný to pripisoval kontaminovaniu maloletej zo strany matky. Podľa názoru znalca sa však primárne jedná o neschopnosť maloletej vzhľadom k nízkemu fyzickému veku adaptovať sa na SOS, ktorá bola realizovaná v dlhých intervaloch. Otec má vybudovanú pozitívnu citovú väzbu s mal. E.. Maloletý otca akceptuje. Vníma ako autoritu, svoj vzor. Po stránke motivačnej pôsobí pozitívne na mal. E.. Mal. nechce otca sklamať. Záleží mu, aby si udržal priaznivé hodnotenie. Uvedené môže sekundárne spôsobovať menšiu mieru otvorenosti mal. pred otcom v zmysle mal. pocitov, názorov a postojov. Otec je senzitívny na rôzne odmietnutia zo strany maloletej. Odmietavé správanie ho zraňuje. Ako jedinú príčinu odmietania styku s ním vníma v manipulovaní mal. J. matkou, ktorá podľa názoru znalca nie je primárnou príčinou. U mal. E. prejednávaná vec mu nie je príjemná. Chcel by to mať už za sebou. Táto situácia ho zaťažuje. Vnímanie a myslenie bez kvalitatívnych a kvantitatívnych porúch. Intelektové schopnosti sa nachádzajú v nižšom pásme priemernej inteligencie. Je schopný formulovať hypotézy v neprítomnosti akýchkoľvek názorných predloh a dokáže podstúpiť abstraktným uvažovaním aspoň jeden, či dva kroky za rámec prítomnej skúsenosti. Osobnosť maloletého sa vyvíja v smere extroverzie, aktuálne emocionálne stabilný. Má vybudovanú pozitívnu citovú väzbu s oboma rodičmi. Vo väčšej miere preferuje otca, a to aj napriek tomu, že ho vníma prísnejšie, resp. jedinca, ktorý ho v rámci starostlivosti a výchovy viac štrukturuje. Podrobne mu určuje, čo má a nemá robiť. Aj napriek tomu, že mal. pri otcovi prežíva menšiu mieru, vlastne autonómiu v rozhodovaní a v prežívaní, tak v porovnaní s matkou vníma, že otec má o neho skutočný záujem v zmysle jeho záujmov. Vidí v otcovi svoj vzor. Nechce ho sklamať. Záleží mu, aby bol zo strany otca prijímaný. Vplyv otca na mal. je silný. Je však potrebné povedať, že mal. to nevníma ako niečo nepríjemné. Mal. vnútorne pociťuje, že chce byť viac s otcom ako s matkou, a to aj v zmysle zverenia starostlivosti, ale aj napriek svojmu vnútornému počínaniu verbalizuje, že chce zachovať SOS. Mal. sa v doterajšom vývine nestal dostatočne slobodným v zmysle vyjadrovania vlastných pocitov a prianí. Verbalizuje, že chce zachovať SOS, ale vnútorne mu nevyhovuje a chcel by byť viac s otcom ako s matkou. Vzťahová väzba so sestrou a matkou je skôr formálna. Vzťahová väzba medzi mal. J. a ním nedosahuje úroveň vzťahovej väzby, ktorá sa vyskytuje medzi súrodencami, a to aj po zohľadnení väčšieho vekového rozdielu a pubescentného vývinu mal. Maloletá J. má vytvorenú citovú vzťahovú väzbu s osobou matky, ktorá je pre ňu najvýznamnejšia. Má vybudovanú vzťahovú väzbu aj s otcom, ale t. č. ho vníma ako človeka, s ktorým keď je, tak nemôže byť s matkou. Má zážitky, že u otca prespávala dlhšie časové obdobie, čím nemohla byť s matkou. Následkom toho začala pociťovať strádanie matky. Vykazuje aj známky žiarlivosti voči osobám ako je otcova priateľka W. a jej dcéra J.. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že obaja rodičia sú bez zjavnej psychopatológie, ktorá by bola v kontraindikácií so zabezpečovaním výchovy a starostlivosti o mal. detí. Vzájomný vzťah rodičov je konfliktný, napätý, a to nielen v otázke zverenia mal. detí a ich výchovy, ale nedoriešené sú aj majetkové veci. V rámci SOS je ich komunikácia výrazne nedostatočná. Mal. E. sa pozitívne vyjadruje k SOS. Zmieňuje, že chce byť s oboma rodičmi rovnako. Zo strany otca pociťuje viac pochopenia. Má s otcom dôvernejší vzťah. Majú viac spoločných tém. Mal. J. je spokojná, že nemusí chodiť k otcovi v rámci realizovania styku. Mal. J. je menej spokojná až nespokojná s trávením voľného času u otca a s otcom, a to aj napriek tomu, že má u otca v porovnaní s matkou viac štruktúrnejší program. Matka maloletých zmieňuje, že otec dusí spontaneitu maloletých, a to najmä mal. E.. Zmieňuje, že mal. má

pred otcom neprímeraný rešpekt. Mal. E. vyzdvihuje prístup otca k jeho osobe a k jeho potrebám, pričom sa zmieňuje, že otec sa venuje aj mal. J.. Stáva sa, že otec niekedy nie je doma, keď je u neho. Je s otcovou priateľkou, ale neprekáča mu to. Maloletý nepocituje, že by ho matka podporovala v športe, biatlone, práve naopak je toho názoru, že mu to zakazuje, resp. nechce mu dovoliť chodiť na tréningy. On to rieši tak, že utečie. Paradoxne s vyjadreniami matky maloletý uvádza, že sa viac učí u otca ako u matky. Taktiež sa zmieňuje, že sa učieva s otcom, resp. mu pomáha s anglickým jazykom otcova priateľka. Vzťah súrodencov mal. E. I. J. je t. č. viac formálny. Majú sa radi, ale nie sú na seba tak naviazaní, že by prežívali strádanie toho druhého. Už t. č. žijú viac menej v odlúčení. Vzhľadom k väčšiemu vekovému rozdielu majú iné záujmy. Naopak pravidelnosťou v realizovaní styku maloletých znalec vidí priestor k rozvíjaniu k ich vzájomného vzťahu, ktorý bude gradovať v ich vyššom veku. Na základe zistených skutočností znalec dospel k záveru zveriť maloletú do osobnej starostlivosti matky a s otcom určiť styk každý druhý víkend od piatka do nedele s prespávaním a u mal. E. navrhol zverenie do osobnej starostlivosti otca a styk s matkou určiť každý druhý víkend od piatka do nedele s prespaním. Z psychologického hľadiska neboli v štruktúre osobnosti rodičov zistené také skutočnosti, ktoré by umožňovali hodnotiť rodičov v zmysle lepších, či horších osobnostných, morálnych a charakterových vlastností pre výchovu a starostlivosť o mal. deti.

18. Podľa § 121 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že návrh otca nie je dôvodný. Súd manželstvo rodičov rozviedol v roku 2016. Zároveň bolo rozhodnuté aj o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. E.. Vo vzťahu k mal. Sofii doposiaľ nie je upravený výkon rodičovských práv a povinností. Konanie stále prebieha. Mal. J. je v súčasnej dobe v starostlivosti matky. Mal. E. bol od rozvodu rodičov v striedavej osobnej starostlivosti v týždenných intervaloch. Už v čase rozvodu bola medzi rodičmi vážne narušená komunikácia, ktorá im však nebránila v zabezpečovaní SOS a potrieb mal., a to aj čo sa týka jeho športových aktivít. Problém vznikol až v čase, keď sa matka odsťahovala z Martina do Nolčova. Jedným z dôvodov, ktorým otec odôvodňoval svoj návrh, bolo aj to, že matka sa s mal. neučí. S uvedeným sa súd nemohol stotožniť. Mal. si zhoršil prospech až v druhom polroku. Teda v čase, keď začali vznikať konflikty pri realizácii striedavej osobnej starostlivosti. Ani u jedného z rodičov nebolo zistené závažné nedostatky v príprave na vyučovanie. Mal. uviedol, že u otca sa učieva sám. Otec ho len cca 10 minút vyskúša. Tvrdenie otca, že matka sa s mal. neučí, súd považuje za účelové. Rovnako tvrdenia mal., že sa viac učí s otcom, súd vyhodnotil ako naučené, reprodukované. Desať minútové preskúšanie učiva nemožno považovať za výraznú aktivitu, snahu otca viesť mal.

k učeníu tak, ako to otec prezentoval. Už v čase, keď bol mal. výlučne v starostlivosti otca (bez akéhokoľvek styku s matkou), mal dobré a zároveň aj zlé hodnotenie, ktoré otec nevedel zdôvodniť, na rozdiel od zhoršeného prospechu počas realizovanej SOS, ktorý dával jednostranne za vinu matke. Súdu nebol preukázaný ani nezáujem matky o školské výsledky syna. Matka kontroluje známky mal. prostredníctvom elektronickej žiackej knižky. Práve ona v konaní predložila výpis známk. Pokiaľ jej v účasti na rodičovských združeniach bránili pracovné povinnosti alebo snaha vyhnúť sa priamej konfrontácii s otcom, tieto okolnosti nemôžu byť dôvodom na zrušenie SOS. Rovnako ani skutočnosť, že obaja rodičia majú odlišné výchovné metódy, matka viac preferuje vzdelanie pred športovými aktivitami a otec naopak športové aktivity.

20. Základným predpokladom striedavej osobnej starostlivosti je dohoda a spolupráca rodičov. Pre správny psychický vývin u mal. detí je striedavá osobná starostlivosť najlepším a najžiadanejším spôsobom výkonu osobnej starostlivosti. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať a majú vytvorené vhodné podmienky na jeho výchovu. Mal. dieťa má právo udržiavať produktívny a láskyplný vzťah k obojmu rodičovi, a to aj po zrušení spoločnej domácnosti. Záujem dieťaťa je v danom prípade prvoradý. Mal. síce vyjadril záujem o zverenie do osobnej starostlivosti otca, avšak okolnosti, ktoré ho k tomu viedli, nedosahujú taký rozpor s jeho záujmami, aby súd vyhovel jeho prianiu. Súd je toho názoru, že mal. je síce dostatočne rozumovo vyspelý, schopný samostatne vyjadriť svoj názor a chápať zmysel úpravy, avšak jednostranne vychádza len zo zabezpečenia jeho športových aktivít, bez zohľadnenia ďalších aspektov nevyhnutných k jeho zdravému vývinu (prírodný súrodenecký vzťah, vzťah matka-syn, vzdelanie a pod.). Ostatné sú pre neho nepodstatné. Jeho primárnym cieľom je len vykonávať športovú aktivitu, biatlon a byť v tom dobrý, čo je prejavom ambiciózneho výchovného štýlu otca. Každý tréning, na ktorom absentuje, považuje za negatívny vplyv na jeho výkon. Takýto postoj u mal. dieťaťa nemožno považovať za správny. Podľa názoru súdu je pre dieťa zaťažujúci, čo konštatoval aj znalec. Zatiaľ to mal. zvláda, ale môže to mať do budúcnosti na neho negatívny dopad (napr. v prípade, ak sa mu prestane dariť v športe, môže to vnímať ako svoje zlyhanie). Športová aktivita má byť v rovnováhe s inými aktivitami bežného života (škola, voľný čas, rodina). Mal. uviedol, že ak by mu matka nebránila v športovej činnosti, vrátil by sa k nej. Sám sa vyjadril, že do rodinného domu k matke sa tešil. Znaleckým dokazovaním bolo u mal. zistené, že v doterajšom vývine sa nestal dostatočne slobodným v zmysle vyjadrovania vlastných pocitov a prianí. Snaží sa vyhovieť otcovi, byť v jeho očiach dobrým synom. Pri otcovi prežíva menšiu mieru, autonómiu v rozhodovaní a v prežívaní. Vidí v otcovi svoj vzor. Nechce ho sklamať. Záleží mu, aby bol zo strany otca prijímaný. Jednou z príčin odmietania matky, resp. jeho želania zotrvať u otca, je podľa názoru súdu aj snaha vyhovieť otcovi. Mal. E. preberá správanie otca, ktoré je pre neho akýmsi ideálnym modelom správania sa. Otec je pre neho prioritným rodičom. Pokiaľ mal. vidí, že otec s matkou nekomunikuje a nestretáva sa ani s jeho sestrou, mal. J., je prirodzené, že prijíma takýto model správania sa a považuje ho za správny. Vzhľadom k uvedenému súd nemohol akceptovať prianie mal. zotrvať výlučne v starostlivosti otca. Zveriť maloletého do výlučnej osobnej starostlivosti otca súd považuje za kontraproduktívne. Na jednej strane by mal. absolvoval pravidelne svoje tréningy. Venoval sa primárne športovej aktivite. Na druhej strane by výrazným spôsobom ochladol jeho vzťah s matkou ako aj sestrou, s ktorými má už toho času oslabený citový vzťah. Mal. dieťa potrebuje pri zdravom vývoji model správania oboch rodičov, matky aj otca. Nemožno ho nahradiť inou osobou participujúcou na starostlivosti (napr. partneri rodičov alebo starí rodičia). V prípade zverenia mal. do starostlivosti otca by tento musel zabezpečovať a motivovať mal. E. k styku s matkou. V konaní bolo preukázané, že uvedené od otca nemožno očakávať. Odkedy je mal. u otca (máj 2018), s matkou sa dobrovoľne nestretol. Matka mal. navštívila v školskom zariadení, snažila sa s ním skontaktovať, avšak bezúspešne. Otec ponechával styk na rozhodnutí maloletého, čo súd nepovažuje zo strany otca za správne. Preto je ťažké uveriť tvrdeniam otca, že, ak by súd zveril mal. do jeho výlučnej osobnej starostlivosti, bol by realizovaný styk mal. s matkou (a aj so sestrou) tak, ako to odporučil znalec, t.j. každý druhý víkend. Teda v čase, keď má mal. prevažne preteky alebo iné športové aktivity. Od mája do septembra mal. aj napriek letným prázdninám, kedy nemal školské povinnosti, sa s matkou nestretol. Nestretol sa ani so svojou maloletou sestrou. Znalec konštatoval, že súrodenecké väzby nie sú také, aké by mali byť aj napriek tomu, že je tam značný vekový rozdiel. Maloletý sám uviedol, že sestra mu chýba. Zverenie mal. do výlučnej osobnej starostlivosti otca by nielen pretrhalo zostávajúce väzby matky s maloletým, ale aj súrodenecké väzby, ktoré je potrebné prehľbovať. V neskoršom veku mal. detí by už takáto ujma nemusela byť napravitel'ná. Došlo by k odcudzeniu súrodencov, čo súd považuje za absolútne neprijateľné. Ak otec deklaroval snahu, že bude vyvíjať aktivitu, aby sa mal. s matkou stretával, doposiaľ tak neučinil. Mal. sa počas víkendov zúčastňuje športových aktivít, má tréningy, preteky, sústredenia.

Počas pracovného týždňa absolvuje tréningy. Nemožno rozumne očakávať, že by sa styk za existencie obdobných okolností aj skutočne realizoval, nakoľko doposiaľ k nemu nedošlo. Styk by bol len formálny. Ak by sa aj napriek všetkému skutočne realizoval, súd nevidí žiadne dôvody, pre ktoré by za daného stavu nemohla byť realizovaná aj SOS. Otec vedel zabezpečovať športové aktivity mal. aj v čase striedavej osobnej starostlivosti. Neboli zistené také skutočnosti, ktoré by tomu bránili aj v súčasnej dobe. Otcovi nič nebráni, aby aj za existencie SOS naďalej zabezpečoval športové aktivity mal. Matka sa síce presťahovala do inej obce, ale túto vzdialenosť (cca 20 km) súd nepovažuje za okolnosť brániacu v SOS. Všetko záleží len na postoji rodičov. Je potrebné uviesť, že mal. je vo veku 13 rokov. Ak je dostatočne vyspelý na to, aby vedel najlepšie vyjadriť, čo je v jeho skutočnom záujme (ako to bolo prezentované zo strany otca), potom je aj oprávnené od neho očakávať, aby určité činnosti zvládal sám (napr. môže dochádzať autobusom priamo do Nolčovo, v prípade absencie spojov do Krpelian vzdialených 5 km, kde ho matka alebo jej partner môže vyzdvihnúť). Nič mu nebráni ani v tom, aby za účelom absolvovania tréningov bezprostredne po skočení vyučovania v ten-ktorý deň, určitý čas strávil u otca aj napriek tomu, že má byť v danom týždni u matky a po absolvovaní tréningu sa následne vrátil k matke (nie je rozhodujúce, či ho vyzdvihne matka, zavezie otec alebo využije autobusovú dopravu). Ako už súd konštatoval hlavným problémom pri realizácii striedavej osobnej starostlivosti je narušená komunikácia medzi rodičmi, ktorá však v obdobnom rozsahu bola už v čase rozhodovania súdu o rozvode manželstva. Takže tu nenastala zmena okolností, za ktorých bola nariadená SOS. Ani u jedného z rodičov neboli zistené také závažné pochybenia pri výkone ich rodičovských práv a povinností, ktoré by boli v rozpore so záujmami maloletého. Súd týmto apeluje na oboch rodičov. Na matku, aby sa vynasnažila obnovovať svoj vzťah s maloletým tak, aby mal. matku neodmietal, nepociťoval jej nezáujem o jeho športovú aktivitu, ale mal pocit, že matke na ňom záleží a koná len to, čo považuje v najlepšom záujme maloletého. A na otca, aby využil to, že mal. ho má za svoj vzor, má pred ním väčší rešpekt, a viedol ho správnym smerom, aby rešpektoval matku a ako starší brat bol vzorom a oporou pre svoju sestru J.. Dieťa musí mať vytvorené určité mantinely. Nemožno mu dať úplnú slobodu v rozhodovaní. Je úlohou rodiča, aby tieto hranice stanovil a neponechával rozhodnutie na mal. tak, ako otec ponechal styk s matkou na jeho slobodnom rozhodnutí. Pre mal. dieťa je zaťažujúce, ak je takéto závažné rozhodnutie prenesené na jeho plecia. Aj s prihliadnutím na matkou deklarovанú zmenu zamestnania, čo má za následok aj zmenu pracovného času (viac času venovať sa deťom) a rodičmi prejavenej záujem o zlepšenie komunikácie, má súd za to, že je potrebné zachovať striedavú osobnú starostlivosť, ktorá je v najlepšom záujme mal.

21. Pri hodnotení vykonaného dokazovania súd neopomenul preskúmať ani prípadnú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky výživného. Žiaden z rodičov sa nedomáhal zmeny výšky vyživovacej povinnosti. Keďže sa jedná o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd bol povinný zaoberať sa aj touto časťou rodičovských práv a povinností. V čase rozvodu manželstva mal. navštevoval 5. ročník ZŠ. V súčasnej dobe navštevuje 7. ročník ZŠ. Náklady spojené s návštevou školského zariadenia sa u maloletého nezmenili. Výrazným spôsobom sa nezmenili ani výdavky súvisiace s mimoškolskými aktivitami mal., biatlonom. Mal. aj naďalej navštevuje pravidelne tréningy. Je potrebné s ním absolvovať preteky, sústredenia. Zakupovať mu školské a športové potreby. Tieto záležitosti sú v rézii otca tak, ako aj v čase posledného rozhodovania o výživnom. V čase rozhodovania mala matka priemerný čistý mesačný príjem vo výške 2.565 €. Poberala prídavky na dve mal. deti. Bývala v dvojizbovom byte v spoločnom vlastníctve rodičov. Výdavky predstavovali inkaso 167 €, elektrina 41 €, plyn 3 €, RTVS, Magio 42,89 € mesačne. Otec býval v trojizbovom byte v spoločnom osobnom vlastníctve manželov. Mesačné náklady predstavovali inkaso 175 €. Jeho priemerný čistý mesačný príjem bol vo výške 1.106 €. Obaja manželia mali spoločný úver, ktorý splácali vo výške 360 € mesačne. Mal. J. navštevovala materskú školu, kde sa hradilo stravné cca 25 € mesačne a 50 € za služby. Mal. E. bol žiakom 5. triedy ZŠ s MŠ. Na stravné sa uhrádzala suma 25 €. Vo voľnom čase sa aktívne venoval biatlonu so zvýšenými výdavkami na pravidelné a jednorazové výdavky. Na strane oboch rodičov došlo k zmene v tom, že u otca sa zvýšil príjem a na strane matky došlo k poklesu príjmu. Matka prestala vykonávať funkciu primárky. Keďže matka to zdôvodnila tým, že jej negatívne zasahovala do jej rodičovských úloh, súd to nemohol vyhodnotiť v jej neprospech. K 31.08.2018 ukončila prácu v Psychiatrickej liečebni v Sučanoch, nakoľko chce vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť. V tomto prípade súd skončenie pracovného pomeru vyhodnotil v jej neprospech. Matka neuviedla žiadne objektívne okolnosti, pre ktoré by musela zmeniť zamestnanie. Preto súd vychádzal z príjmu, ktorý by dosahovala, ak by nedošlo k ukončeniu pracovného pomeru, t.j. vo výške 1.968 €. Aj v tom prípade je však nutné konštatovať, že došlo k poklesu jej príjmu. Otec stále ako v čase posledného rozhodovania býva v 3-izbovom byte, ktorý nadobudol v rámci vyporiadania BSM. Matka z vyporiadania BSM nadobudla 2-izbový byt, v ktorom bývala v čase rozvodu manželstva. V súčasnej dobe býva

v rodinnom dome so svojim priateľom, ktorý je v jeho vlastníctve. Spoločne hradia hypotéku na rekonštrukciu. Otec nadobudol ďalší byt, ktorý je v súčasnej dobe nevyužívaný. Poberá prídavky na obe mal. deti, pričom výživné na mal. J. nehradí. Matke tak vzrástli výdavky na úhradu odôvodnených potrieb mal. J.. Pri porovnaní okolností známych v čase posledného rozhodovania a v čase rozhodnutia súdu, po komplexnom zhodnotení pomerov s prihliadnutím na objem uhrádzaných výdavkov, súd dospel k záveru, že nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia o vyživovacej povinnosti počas ďalšieho trvania SOS.

22. Keďže súd mal nesporne preukázané, že komunikácia medzi rodičmi je vážne narušená a ohrozuje záujmy nielen mal. E., ale aj mal. J., so súhlasom oboch im uložil povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Martin za účelom zlepšenia komunikácie pri výkone rodičovských práv a povinností. Obaja rodičia deklarovali, že ich komunikácia je takmer nulová. Komunikujú len prostredníctvom SMS správ. Pri striedavej osobnej starostlivosti je nevyhnutná práve konštruktívna komunikácia rodičov. Cieľom poradenstva je nasmerovať matku k aktivite pri športovej činnosti maloletého tak, aby maloletý cítil záujem matky. V správaní oboch rodičov absentuje snaha a praktická realizácia dohody na spôsobe realizácie striedavej osobnej starostlivosti ako aj aktivity smerujúcej k spoločnému zabezpečeniu záujmových potrieb maloletého. Hoci otec argumentuje, že mal. odmieta starostlivosť matky, tento stav je podľa názoru súdu predovšetkým zapríčinený vzájomným správaním sa medzi rodičmi, keď maloletý len preberá modelové správanie rodičov, predovšetkým otca. Rodičia sa vzájomne osočujú. Pripisujú chyby jeden druhému a nevedia konštruktívne debatovať. Vinu za daný stav nemožno pričítať výlučne len jednému z rodičov. Je potrebné, aby rodičia prekonalí voči sebe vzájomnú nevráživosť. Prestali sa osočovať a dokázali spolu komunikovať o potrebách a problémoch mal. detí. K tomuto im môže dopomôcť len spôsobilá osoba (psychológ), aj to len v prípade ich skutočného záujmu zmeniť svoje postoje a pristúpiť na kompromisy. Je nepredstaviteľné, že rodičia sa do budúcnosti vyhnu vzájomnej komunikácii ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností. Život prináša rôzne situácie, kedy budú rodičia nútení spolu kooperovať. Ak sa uvedenému budú vyhýbať v konečnom dôsledku to bude trestom len pre ich spoločné deti. Je preto potrebné rodičom poskytnúť nápomocnú ruku, aby vedeli tieto situácie vyriešiť v prospech mal. detí a odosobniť sa od svojich vzájomných nevráživých, negatívnych postojov voči druhému. Len za predpokladu kvalitnej a konštruktívnej rodičovskej spolupráce dokážu rodičia zvládať svoje rodičovské úlohy. V prípade, ak bude komunikácia medzi rodičmi naďalej na takejto úrovni aj po absolvovaní psychologického poradenstva, až v tom prípade bude na mieste prehodnotiť striedavú osobnú starostlivosť.

23. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko žiaden z účastníkov si nárok na náhradu trov konania neuplatnil a ich náhradu v tomto konaní nemožno ani požadovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 122 CMP ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia